

буде оптимальною з точки зору рівня витрат, досягнення стратегічних і економічних цілей компанії та задоволення потреб споживачів.

Список використаних джерел:

1. Раскопа Н. Дослідження українського ринку електронної комерції. URL: <https://www.promodo.com/blog/research-of-the-ukrainian-ecommerce-market#>
2. Валерій Білик. Українці за 2025 рік витратили на онлайн шопінг 256 мільярдів. Що замовляли найчастіше? Бізнес Цензор. 22.01.2026 URL: <https://surl.lu/yhmvhd>
3. Швед В., Омельченко О., Дробаха С. Збутова політика підприємства та її елементи. Сталій розвиток економіки, 2024. -№ (2(49)), 76-82.
4. Маркетингова діяльність підприємств: підручник за заг.ред. Косенко О.П. 2-ге вид., зі змінами і доповненнями – Харків: ТОВ «Оберіг», 2023.- 1155 с.

Черненко О.С.,
здобувач вищої освіти,
Державний податковий університет

**СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ
ЕКОСИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ**

Цифрова трансформація економіки України формує нову логіку функціонування бізнесу та визначає стратегічні орієнтири розвитку інноваційної екосистеми. У сучасних умовах технологічної динаміки інновації перестають бути окремим елементом господарської діяльності та перетворюються на системоутворюючий фактор конкурентоспроможності національної економіки. Інноваційна екосистема виступає складним багаторівневим середовищем, у межах якого відбувається взаємодія держави, підприємницьких структур, наукових установ, освітніх організацій, фінансових інституцій та споживачів. Цифровізація забезпечує нову якість цієї взаємодії, створюючи платформені механізми кооперації, прискорюючи трансфер знань і формуючи умови для масштабування інноваційних продуктів. Сучасні дослідження українських авторів підкреслюють, що цифрові екосистеми є каталізатором інноваційно-технологічної модернізації економіки та сприяють інтеграції України у глобальний цифровий простір [1].

Стратегічний менеджмент у такому середовищі набуває системного характеру та передбачає формування довгострокових пріоритетів розвитку, узгодження інтересів ключових суб'єктів та створення умов для ефективного

використання ресурсного потенціалу. Йдеться не лише про визначення стратегічних цілей, але й про побудову адаптивної моделі управління, здатної реагувати на швидкі технологічні зміни. Цифрова трансформація інноваційної екосистеми охоплює модернізацію інфраструктури, впровадження цифрових платформ взаємодії, розвиток електронних сервісів та інтеграцію аналітичних інструментів у процес прийняття управлінських рішень. Українські наукові підходи акцентують увагу на необхідності комплексного поєднання технологічних та інституційних механізмів цифрової трансформації [2].

На макрорівні стратегічний менеджмент визначається державною політикою цифрового розвитку та інноваційної діяльності. Формування нормативно-правового середовища, стимулювання інвестицій, підтримка стартапів та розвиток електронного урядування створюють інституційну основу функціонування інноваційної екосистеми. Прийняття стратегічних документів у сфері цифрового розвитку визначає довгострокові орієнтири модернізації економіки та формує передумови для підвищення ефективності управління інноваційними процесами [4]. Узгодженість державних стратегій із корпоративними стратегіями підприємств дозволяє забезпечити стабільність і передбачуваність економічного середовища, що є критично важливим для залучення інвестицій.

На мезорівні важливим елементом виступають регіональні інноваційні кластери, технологічні парки та галузеві об'єднання, які концентрують ресурси та компетенції у пріоритетних напрямках розвитку. Регіональні екосистеми формують локальні центри зростання, сприяють кооперації між бізнесом та науковими установами, активізують підприємницьку ініціативу. Стратегічне управління на цьому рівні передбачає розробку регіональних програм цифрової модернізації, підтримку малого та середнього бізнесу, а також стимулювання інноваційної активності через грантові та інвестиційні механізми.

На мікрорівні стратегічний менеджмент реалізується через трансформацію бізнес-моделей підприємств, впровадження цифрових технологій у виробничі та управлінські процеси, розвиток електронної комерції та використання аналітики даних. Цифровізація дозволяє оптимізувати ланцюги створення вартості, підвищити швидкість обробки інформації та покращити взаємодію з клієнтами. Дослідження українських авторів підтверджують, що розвиток інтелектуального бізнесу та електронної комерції є одним із ключових напрямів підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах цифрової трансформації [3].

Інвестиційний компонент стратегічного менеджменту передбачає формування сприятливого середовища для венчурного фінансування, розвитку інноваційного підприємництва та залучення міжнародного капіталу. У цифровій

економіці мобільність фінансових потоків зростає, що потребує прозорості регуляторних процедур та ефективного захисту прав інвесторів. Стратегічне управління має забезпечувати баланс між державним стимулюванням інновацій та ринковими механізмами саморегулювання.

Людський капітал є ключовим ресурсом інноваційної екосистеми. Формування цифрових компетентностей, модернізація освітніх програм, підтримка наукових досліджень та розвиток корпоративних R&D-підрозділів створюють основу для сталого інноваційного розвитку. У контексті цифрової економіки особливої ваги набуває підготовка фахівців у сфері інформаційних технологій, управління інноваціями та цифрового маркетингу, що забезпечує адаптивність бізнесу до швидких змін ринкового середовища.

Стратегічний менеджмент також має враховувати фактори ризику та невизначеності, пов'язані з кіберзагрозами, нестабільністю глобальних ринків та швидким моральним старінням технологій. Забезпечення резильєнтності інноваційної екосистеми передбачає диверсифікацію економічної структури, розвиток цифрової безпеки та впровадження механізмів кризового управління. Комплексний підхід до стратегічного розвитку дозволяє мінімізувати негативні наслідки зовнішніх шоків та забезпечити стабільність функціонування екосистеми [5].

Міжнародна інтеграція виступає важливою складовою стратегічного розвитку інноваційної екосистеми України. Участь у міжнародних цифрових платформах, реалізація спільних дослідницьких проєктів та залучення іноземних інвестицій сприяють розширенню можливостей національного бізнесу та підвищенню його конкурентоспроможності. Гармонізація нормативної бази з міжнародними стандартами та розвиток партнерських мереж забезпечують інтеграцію України у глобальні інноваційні ланцюги створення вартості.

Отже, стратегічний менеджмент розвитку інноваційної екосистеми України в умовах цифрової трансформації бізнесу має багаторівневий, системний характер і спрямований на формування конкурентоспроможної економіки знань. Поєднання державної політики цифровізації, регіональних ініціатив, трансформації бізнес-моделей підприємств, розвитку людського капіталу та інвестиційної підтримки створює передумови для довгострокового економічного зростання. Реалізація комплексної стратегії цифрової модернізації дозволить зміцнити позиції України у глобальному цифровому просторі та забезпечити сталий розвиток національної інноваційної екосистеми.

Список використаних джерел:

1. Чигиринський А. Роль цифрових екосистем в інноваційно-технологічній розбудові економіки України // *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 3(12). С. 115–120. DOI:10.32782/dees.12-21.
2. Сімків Л. Є. Система цифрової трансформації інноваційної екосистеми // *Науковий вісник ІФНТУНГ*. 2025. № 1(31). С. 112–119.
3. Семикіна М. В. Цифровізація економіки як рушій розвитку інтелектуального бізнесу та електронної комерції в Україні // *Вісник СНУ ім. В. Даля*. 2025. № 3(289).
4. Кабінет Міністрів України. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. Розпорядження №1351-р від 31.12.2024.
5. Іванцов С. Стратегічні основи розвитку цифрової економіки в Україні // *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 4(80).

Черчик Л.М.,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

**ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ
ПРИРОДНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ АКТИВІВ**

У системі економіки природокористування підприємницька діяльність у сфері використання природних лікувальних активів формується на перетині економічних, екологічних і соціальних інтересів. Відповідно, інструменти її стимулювання мають багатовимірний характер і спрямовані не лише на активізацію господарської діяльності, а й на забезпечення раціонального, відтворювального та екологічно безпечного використання природних лікувальних ресурсів. Тому призначення інструментів стимулювання підприємницької діяльності у сфері використання природних лікувальних активів полягає у цілеспрямованому впливі на економічні інтереси суб'єктів бізнесу з метою забезпечення ефективного залучення природних лікувальних активів у господарський обіг за умов їх збереження, відновлення та соціально орієнтованого використання [1].

З позицій економіки природокористування зазначені інструменти виконують подвійну функцію. З одного боку, вони спрямовані на зниження підприємницьких ризиків, підвищення інвестиційної привабливості та